Milyen kertet szeretnél?

Így valósítsd meg.

Gyakorlati kerttervezési útmutató
ökológikus szemlélettel

Puska Judit

Kertészmérnök, ökologikus
zöldfelület-fenntartó szakmérnök

Zöldstratégia | 2026

01 · KERTI ÉLET

Mire használod majd a kertet?

Egy átlagos hétköznap többet elárul a szükséges kertfunkciókról, mint az évente egyszer rendezett nagy vendégség. Írd le, ki, mikor és mennyi időt tölt odakint. A reggeli kávé, a kutya kiengedése, a gyerek játéka vagy a konyhához közeli fűszerszedés egészen eltérő térkapcsolatokat kíván.

A funkcióhoz rendelj helyigényt, napszakot és hozzáférést. A kültéri étkezőnél az asztal mellett a szék kihúzására és a közlekedésre is kell tér. A termesztőágyásnál a víz elérhetősége és a talicskás megközelítés is számít. A csendes pihenőhelyet a házhoz vezető legforgalmasabb útvonal mellett nehéz nyugodtan használni.

Mely igények férnek össze?

A kisgyermek játéka és a felnőttek üldögélése kapcsolódhat egymáshoz, ha megmarad a rálátás. A labdázás és a sérülékeny évelőágyás viszont külön felületet igényelhet. A kutya gyakori kerítés menti mozgását érdemes már a tervezéskor útvonalként kezelni. A növényzet sűrítése önmagában ritkán tereli el a megszokott mozgást.

Gondold át a tárolást és a gondozás kiszolgálását is. A szerszám, a komposztáló, az öntözőtömlő és a levágott ágak átmeneti helye a kert működéséhez tartozik. Ha ezekhez csak az étkezőn keresztül vezet út, a napi használatban ütközések keletkezhetnek.

Egy döntési helyzet

Egy keskeny kertben a tulajdonos nagy gyepet és külön napozóteraszt tervez. A heti használati napló alapján a gyep főleg átjáró, miközben a nyári étkezést a hőség rövidíti meg. Ilyen helyzetben először a meglévő terasz árnyékolását és az átjárás rendezését érdemes megvizsgálni. A gyep mérete ezután tudatosabban eldönthető.

> Alkalmazd a kertedben
> Írj össze öt rendszeres tevékenységet, és jelöld meg közülük a legfontosabbakat. Mindegyik mellé kerüljön napszak, használó és egy feltétel, amely nélkül kényelmetlenné válik.

06 · TALAJVIZSGÁLAT

A felszín alatt kezdődik a döntés

A talaj fizikai szerkezete, kémhatása, tápanyag-ellátottsága és biológiai működése együtt befolyásolja a növényzetet. A homokos talaj, az agyagban gazdag talaj és az építési feltöltés másként viselkedik. A feltalaj színe vagy egyetlen gyomnövény jelenléte önmagában kevés a pontos minősítéshez.

Kis kézi feltárásnál nézd meg a felső réteg alatt a nedvességet, a gyökereket és az esetleges rétegkülönbségeket. Fák közelében kíméld a gyökereket, közművek mellett pedig csak tisztázott helyen dolgozz. A száraz agyagos talaj keménysége és a tartós tömörödés tapintásra összetéveszthető, ezért több nedvességi állapotot is figyelj meg.

Mit mutat az otthoni próba?

A nyirkos talaj gyúrhatósága és tapintása tájékoztat a szemcseösszetételről. A beszivárgás egyszerű megfigyelése a helyek összehasonlítására alkalmas. A talaj előzetes nedvessége, repedései és a vizsgálat mélysége azonban erősen befolyásolják az eredményt. Ebből műszaki szikkasztóméretezés vagy teljes talajdiagnózis nem készíthető.

A laborvizsgálat akkor különösen hasznos, ha nagyobb telepítés előtt állsz, visszatérő növényproblémát vizsgálsz, vagy a talaj előélete bizonytalan. A mintavétel módját a laborral egyeztesd. Az eltérő adottságú részek mintáit külön kezeld, és az eredmény értelmezéséhez add meg a tervezett növényhasználatot.

Milyen kérdésre keresel választ?

Mészkedvelő vagy savanyú talajt kívánó növény választása előtt a pH és a mésztartalom tisztázása fontos lehet. Feltételezett szennyezésnél célzott vizsgálat szükséges, amely eltér az általános kertészeti tápanyagvizsgálattól. Az eredményhez kötött beavatkozás elkerülhetővé tehet egy indokolatlan talajcserét vagy trágyázást.

> Alkalmazd a kertedben
> Írd le a vizsgálati kérdést egy mondatban, például: „Miért marad nedves ez a sáv, miközben a mellette lévő ágyás kiszárad?” Ehhez válassz megfigyelést vagy szakvizsgálatot.

MUNKALAP 01

Saját kertprofil

A valós életmódodból indulj ki. Azokat az igényeket emeld ki, amelyek rendszeresen megjelennek.

A kert helye, használói és a felmérés dátuma

Gyakori tevékenységek, napszakok és helyigényük

A legfontosabb funkciók és az egymással ütköző igények

Három hangulati szó és a hozzájuk tartozó konkrét döntések

Megtartandó értékek és a jelenlegi kert legnagyobb akadálya

Gondozásra fordítható idő, távollét és elfogadott évszakos változás